

28 Δεκεμβρίου, 1989

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΑΚΗΣ ΧΡ. ΚΟΥΔΟΥΝΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 86/86)

Έννομο συμφέρον — Αποδοχή διοικητικής πράξεως — Προϊποτίθεται γνώση της πράξεως — Αποδοχή συντάξεως αφυπηρητήσεως πριν από την έκδοση της αποφάσεως σχετικά με τις επίδικες προαγωγές — Δε στερεί αιτούντα του εννόμου συμφέροντός του.

5

Δημόσιοι υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Εγκύλιος 491, παράγραφος 5 — Εξεταστέο κατά πόσο η παρατυπία είναι ουσιώδης ή επουσιώδης.

10

Η προδικαστική ένσταση ότι ο αιτών στερείται εννόμου συμφέροντος να προσβάλει τις επίδικες προαγωγές, αφού είχε ανεπιφύλακτα δεχθεί σύνταξη επί τη αφυπηρητήσει του από την προηγούμενη θέση, απορρίφθηκε για το λόγο, που εμφανίζεται στην πρώτη από τις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις.

15

Η παρατυπία δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ουσιώδης για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα 2, 3, 4 και 5, τα οποία είχαν γενικά καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις σε όλα τα χρόνια και όχι μόνο για το έτος, στο οποίο υπήρξε η παρατυπία στη σύνταξη της εμπιστευτικής εκθέσεως του αιτούντος. Για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο 1 τα πράγματα είναι διαφορετικά. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είχε κάποια υπεροχή από πλευράς εμπιστευτικών εκθέσεων, ενώ από πλευράς αρχαιότητας προηγείτο ο

20

- αιτών κατά 1 1/2 περίπου έτος. Η Ε.Δ.Υ έλαβε υπόψη ότι πριν από ένα χρόνο, όταν εξετάζετο και πάλι θέμα προαγωγών στην ίδια θέση, ο αιτών δεν είχε συστηθεί από την Τμηματική Επιτροπή επειδή "στην εμπιστευτική έκθεση του 1983 είχε αξιολογηθεί σε τρεις παραγράφους μόνο ως 'καλός', σε ιδιότητες που η τμηματική επιτροπή έκρινε απαραίτητες για την ανώτερη θέση". Είναι φανερό, ότι η εμπιστευτική έκθεση για το έτος 1983, διαδραμάτισε ιδιαίτερο ρόλο, ιδιαίτερα μάλιστα αφού ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας δήλωσε ότι μέχρι τον Ιούνιο του 1984 (οπότε μετατέθηκε σε άλλη υπηρεσία) η απόδοσή του στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας ήταν σύμφωνα με τον προϊστάμενο, που είχε συντάξει την έκθεση το 1983, περίπου η ίδια με εκείνη του 1983. 5
- Η επίδικη απόφαση για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο 1 ακυρώνεται. Η Αίτηση Ακυρώσεως για τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.* 15
- Αναφερόμενες υποθέσεις:* 20
- Republic v. Argyrides (1987) 3 C.L.R. 1092,*
- Sekkides v. Republic (1988) 3 C.L.R. 2136,* 25
- Louca v. Public Service Commission and Another (1988) 3 C.L.R. 807.*
- Προσφυγή.**
- Προσφυγή εναντίον της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στη θέση του Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού, Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό αντί του αιτητή. 30
- I. Ερωτοκρίτου, για τον Αιτητή.* 35
- Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για την Καθ' ης η αίτηση.*
- ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής προσβάλλει, με την προσφυγή αυτή, την απόφαση της καθ' ης η αίτηση, Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου, 1985, να προάξει τους: (1) Γαβριήλ Δημοσθένους, (2) 40

Κωνσταντίνο Σαββίδη, (3) Νίκο Πελεντρίδη, (4) Κώστα Σχίζα και (5) Θαλή Μενελάου, στη θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού, Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, από τις 15 Νοεμβρίου, 1985, αντί αυτού.

5

Τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα κατείχαν, πριν από την επίδικη απόφαση τη θέση Γραμματειακού Λειτουργού στο Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό. Κατά τη διαδικασία πλήρωσης πέντε κενών θέσεων Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού, που είναι θέση προαγωγής, η Τμηματική Επιτροπή με την έκθεσή της που υπόβαλε στην καθ' ης η αίτηση με επιστολή της ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου, 1985, σύστησε 17 υποψηφίους, ανάμεσα στους οποίους τον αιτητή και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

15

Η καθ' ης η αίτηση εξέτασε την έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής στη συνεδρία της ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου, 1985, και στις 30 Οκτωβρίου, 1985, άκουσε τις απόψεις του Διευθυντή του Τμήματος, που σύστησε πέντε υποψηφίους, συμπεριλαμβανομένου του αιτητή και τεσσάρων από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο Γαβριήλ Δημοσθένους μαζί με ακόμα έναν υποψήφιο, συστήθηκαν ως επιλαχόντες από το Διευθυντή. Ο Διευθυντής ανέφερε επίσης την επίδοση των υποψηφίων κατά το 1985.

20

25 Στη συνέχεια η καθ' ης η αίτηση ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται, στα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής, στις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων για τα τρία τελευταία χρόνια, και στην αρχαιότητά τους. Ο αιτητής κατατάχθηκε δεύτερος στη σειρά αρχαιότητας. Ακολούθως η Επιτροπή επέλεξε, για τις τέσσερις πρώτες θέσεις τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα Πελεντρίδη, Σαββίδη, Μενελάου και Σχίζα. Για την πέμπτη θέση η Επιτροπή έκανε ιδιαίτερη σύγκριση ανάμεσα στον αιτητή και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο Γαβριήλ Δημοσθένους. Από τη σύγκριση αυτή η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο αιτητής προηγείτο σε αρχαιότητα, υστερούσε όμως έναντι του ενδιαφερομένου προσώπου στις εμπιστευτικές εκθέσεις. Ακολούθως η Επιτροπή κατέληξε στην απόφαση να προάξει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, από τις 15 Νοεμβρίου, 1985.

30

35

40

Η απόφαση αυτή της Επιτροπής δημοσιεύτηκε στην

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου, 1985, με αποτέλεσμα την παρούσα προσφυγή.

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε με τη γραπτή αγόρευσή του, ότι η καθ' ης η αίτηση απέτυχε να επιλέξει τον καλύτερο υποψήφιο για προαγωγή, και ότι παραγνώρισε τις συστάσεις του Διευθυντή του Τμήματος, που σύστησε τον αιτητή, όπως και την αρχαιότητα του αιτητή. Ο δικηγόρος ισχυρίστηκε επίσης, ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή για το 1984 και 1985 ήταν καλύτερες από εκείνες των ενδιαφερομένων προσώπων, ότι η ΕΔΥ δεν έλαβε υπόψη το γεγονός, ότι ο αιτητής τα προηγούμενα χρόνια υπηρέτησε στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, όπου οι βαθμολογίες ήταν κατά παράδοση πολύ αυστηρές και ότι η εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1983 έπασχε, διότι έγινε από το νέο Διευθυντή, που δεν είχε απ' ευθείας γνώση της δουλειάς του αιτητή, χωρίς αυτός προηγουμένως να συμβουλευθεί τον προκάτοχό του. Τέλος ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι η επίδικη απόφαση δεν είναι δεόντως αιτιολογημένη.

Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση ήγειρε την προδικαστική ένσταση, ότι ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον να προχωρήσει την προσφυγή του.

Θα εξετάσω πρώτα την ένσταση αυτή προτού προχωρήσω στην ουσία της υπόθεσης.

Ο δικηγόρος ισχυρίστηκε όσον αφορά το σημείο αυτό, ότι εφόσον ο αιτητής, που αφυπηρέτησε από την 1ην Νοεμβρίου, 1985, αποδέχτηκε τη σύνταξή του χωρίς καμιά επιφύλαξη για την πιθανή προαγωγή του, έχασε το έννομο συμφέρον του να καταχωρήσει την παρούσα προσφυγή.

Ο δικηγόρος του αιτητή, από την άλλη ισχυρίστηκε ότι ο αιτητής δεν αποδέχτηκε την επίδικη απόφαση, αλλά αντίθετα την πρόσβαλε και ότι ο αιτητής, όταν αποδέχτηκε τη σύνταξή του, δεν είχε γνώση της επίδικης απόφασης, που δημοσιεύθηκε στις 13 Δεκεμβρίου, 1985, ένα μήνα μετά την αποδοχή της σύνταξής του.

Λαμβάνοντας υπόψη τα περιστατικά της υπόθεσης και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η επίδικη απόφαση δημοσιεύθηκε και

έτσι ο αιτητής έλαβε γνώση, μετά την αφυπηρέτηση και την αποδοχή της σύνταξης του, βρίσκω ότι δεν έχασε το έννομο συμφέρον του να καταχωρήσει την παρούσα προσφυγή.

- 5 Όσον αφορά την ουσία της προσφυγής, θ' ασχοληθώ πρώτα με την εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1983.

10 Η παράγραφος 5 της εγκυκλίου 491, που περιέχει Κανονιστικές Διατάξεις για τη σύνταξη και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων για δημοσίους υπαλλήλους έχει ως ακολούθως:

15 “5. Το μέρος ΙΑ του τύπου ‘Β’ συμπληρούται υπό του αξιολογούμενου υπαλλήλου, τα δε Μέρη ΙΒ και ΙΙ-ΙV συμπληρούνται υπό του Αξιολογούντος Λειτουργού υπό τον οποίον υπηρέτησεν ο αξιολογούμενος υπάλληλος διά περίοδον ουχί βραχυτέραν των έξ μηνών διαρκούντος του έτους εις το οποίον αναφέρεται η έκθεσις. Εάν ο υπάλληλος υπηρέτησεν υπό τον Αξιολογούντα Λειτουργόν διά περίοδον βραχυτέραν των έξ μηνών, ο Αξιολογών Λειτουργός δέον όπως μεριμνήσῃ, ώστε 20 τα ρηθέντα Μέρη του σχετικού τύπου συμπληρωθούν εν συνεννοήσει μετά του Λειτουργού ή των Λειτουργών υπό τους οποίους ο αξιολογούμενος υπάλληλος υπηρέτησε κατά το υπόλοιπον της περιόδου του έτους εις το οποίον αναφέρεται η έκθεσις, το γεγονός δε τούτο δέον να αναφέρεται εις την εν τη εκθέσει περιεχομένην πιστοποίησιν.”

30 Η μη τήρηση των προνοιών της εγκυκλίου αποτελεί οπωσδήποτε παρατυπία. Κατά πόσο μια τέτοια παρατυπία μπορεί ή πρέπει να αποτελέσει λόγο ακύρωσης της συγκεκριμένης απόφασης ή πράξης που λήφθηκε κατά παράβαση των προνοιών της εγκυκλίου, εξαρτάται από το αν η παρατυπία αυτή είναι ουσιώδης ή επουσιώδης.

35 Στην υπόθεση *Republic v. Argyrides* (1987) 3 C.L.R. 1092, η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποφάσισε, ότι παραγνώριση των προνοιών της εγκυκλίου, ισοδυναμεί με παρανομία.

40 Η απόφαση στην υπόθεση *Argyrides* επεξηγήθηκε αργότερα από την ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Sekkides and The Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136, όπου λέχθη-

καν τα εξής, μετά από εκτενή αναφορά σε προηγούμενες αποφάσεις του Δικαστηρίου:

“In the light of the above authorities it must be concluded that the 1979 Circular lays down rules of procedure which must generally be followed when preparing confidential reports. Failure to observe such rules inevitably renders any report thus compiled irregular, but at the same time we feel that to hold that such irregularity should at all times be considered as leading to the annulment of any decision taken, irrespective of whether it did materially affect such decision, would be going too far. No doubt such irregularity amounts to an illegality in the broad sense of the term, that is of being a violation of a procedural legal provision and this is how we understand *Argyrides* case (supra). But being a violation of procedure it has to be shown that it materially affected the decision reached.”

Στην υπόθεση *Louca v. The Public Service Commission and Another* (1988) 3 C.L.R. 807 ο Διευθυντής του Τμήματος ήταν σε διαθεσιμότητα κατά την περίοδο ετοιμασίας των εμπιστευτικών εκθέσεων και οι εκθέσεις προσυπογράφηκαν από τον Αναπληρωτή Διευθυντή που τον αντικαθιστούσε προσωρινά. Το Ανώτατο Δικαστήριο στην ολομέλειά του, αποφάσισε ότι αυτό δεν αποτελούσε παρατυπία και ότι ο Αναπληρωτής Διευθυντής ήταν το αρμόδιο όργανο να προσυπογράψει τις εμπιστευτικές εκθέσεις, εφόσον ο Διευθυντής δεν ήταν διαθέσιμος.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο αιτητής κάλεσε ως μάρτυρα τον αφυπηρητήσαντα Διευθυντή του Τμήματος, ο οποίος είπε ότι δεν τον συμβουλευτήκε ο νέος Διευθυντής προτού συντάξει την έκθεση του αιτητή για το 1983. Από την άλλη η καθ' ης η αίτηση κάλεσε ως μάρτυρα το νέο Διευθυντή, ο οποίος κατάθεσε ότι είχε συζητήσει το θέμα, στις αρχές του 1984, όταν ετοίμαζε την εμπιστευτική έκθεση του αιτητή, με τον αποχωρήσαντα Διευθυντή, αλλά δεν κράτησε σημειώσεις ούτε και ανέφερε το γεγονός αυτό, από παράλειψη, στο σχετικό μέρος της εμπιστευτικής έκθεσης του αιτητή. Δεν υπάρχει άλλη μαρτυρία που να αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της κάθε πλευράς.

Αν μεν γίνει αποδεκτή η μαρτυρία της καθ' ης η αίτηση, τότε η παρατυπία είναι τυπική και οπωσδήποτε μη ουσιώδης και δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της επίδικης απόφασης. Εφ' όσον

όμως δεν υπάρχει πειστική μαρτυρία θα εξετάσω το θέμα, όπως θα ήταν, αν αποδεικνύονταν οι ισχυρισμοί του αιτητή.

5 Δεν υπάρχει αμφισβήτηση, ότι ο νέος Διευθυντής του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και αξιολογών Λειτουργός του αιτητή, ήταν ο δεύτερος σε ιεραρχία μετά το Διευθυντή και υπηρετούσε στο ίδιο Τμήμα με τον αιτητή για αρκετά χρόνια. Στην υπόθεση *Louca and the Public Service Commission* που αναφέρθηκε πιο πάνω, λέχθηκαν τα εξής:

10

“Moreover we consider that the length of time during which one is Head of Department, is not related to his acquiring sufficient knowledge concerning the officers serving under him. It is not imperative for such knowledge to have been acquired through direct contact with such officers nor is it always possible, but such information may be obtained from any other proper source as is also the case where such subordinate officers do not work within the same premises but are spread out in different areas due to the nature of their work.”

15

20

Όπως φαίνεται από τη μαρτυρία, ο νέος Διευθυντής Μ. Ηροδότου, ανέλαβε καθήκοντα Αναπληρωτού Διευθυντή στις 17.9.1983. Από τις 25.10.1983 μέχρι τις 30.11.1983 ο αιτητής ήταν με άδεια ασθένειας και ανέλαβε καθήκοντα από την 1η Δεκεμβρίου, 1983. Κατά την περίοδο αυτή ο κ. Ηροδότου ήταν ο άμεσα προϊστάμενος του αιτητή. Επίσης, όπως φαίνεται από την μαρτυρία του κ. Ηροδότου, είχε και παλαιότερα κατά την διάρκεια του χρόνου συχνές επαφές και συνεργασία με τον αιτητή, υπό την ιδιότητά του ως Βοηθός Διευθυντής. Με τα δεδομένα αυτά βρίσκω, ότι ο κ. Ηροδότου είχε γνώση της εργασίας του αιτητή κατά την διάρκεια του 1983.

25

30

35

Εκείνο που απομένει να εξετάσω, είναι αν η επίδικη απόφαση επηρεάσθηκε ουσιωδώς από την ισχυριζόμενη παράλειψη.

40

Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, 2, 3, 4 και 5 είχαν γενικά καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις από τον αιτητή. Παρόλο που ο αιτητής αξιολογήθηκε ως εξάαιρετος το 1984, με 12 εξάαιρετος, στις προηγούμενες εμπιστευτικές εκθέσεις είχε αξιολογηθεί γενικά ως λίαν καλός. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα από την άλλη, είχαν αξιολογηθεί ως εξάαιρετοι καθ' όλα τα χρόνια που

λήφθηκαν υπόψη από την ΕΔΥ και η βαθμολογία των Σχίζα και Μενελάου (ενδιαφερόμενα πρόσωπα 4 και 5) κατά το 1984 ήταν η ίδια με τον αιτητή, με 12 εξάιρετος. Επίσης τα τέσσερα αυτά ενδιαφερόμενα πρόσωπα συστήθηκαν από το Διευθυντή του Τμήματος, όπως και ο αιτητής. Από τα στοιχεία που έχω ενώπιόν μου βρίσκω ότι αυτά τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα υπερεροούσαν του αιτητή, έστω κι' αν δε λαμβανόταν υπόψη η εμπιστευτική του έκθεση για το 1983 και η ισχυριζόμενη παράλειψη εκ μέρους του Αξιολογούντα Λειτουργού του αιτητή για το 1983 δεν επηρεάζει την επίδικη απόφαση. Για το λόγο αυτό, η προσφυγή όσον αφορά τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα 2, 3, 4 και 5 αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Όσον αφορά το ενδιαφερόμενο πρόσωπο αρ. 1 που δε συστήθηκε, αλλά δόθηκε ως επιλαχών από το Διευθυντή, η βαθμολογία του ήταν πάντα εξάιρετη, σε αντίθεση με αυτή του αιτητή που ήταν πάντα λίαν καλή, εκτός του 1984 που ήταν εξάιρετη. Η ΕΔΥ έκανε ιδιαίτερη σύγκριση μεταξύ του αιτητή και αυτή του ενδιαφερόμενου προσώπου. Από τη σύγκριση αυτή διαφάνηκε ότι ο Γ. Δημοσθένους (ενδιαφερόμενο πρόσωπο) είχε κάποια υπεροχή από πλευράς εμπιστευτικών εκθέσεων, ενώ από πλευράς αρχαιότητας ο αιτητής προηγείτο κατά 1 1/2 περίπου χρόνο στην προηγούμενη θέση. Η ΕΔΥ έλαβε επίσης υπόψη, ότι ένα χρόνο πριν, όταν εξεταζόταν πάλι θέμα προαγωγών στην ίδια θέση, ο αιτητής δε συστήθηκε από την Τμηματική Επιτροπή επειδή "στην εμπιστευτική έκθεση του 1983 είχε αξιολογηθεί σε τρεις παραγράφους μόνο ως 'Καλός', ιδιότητες που η Τμηματική Επιτροπή έκρινε απαραίτητες για την ανώτερη θέση". Επίσης κατά τον ίδιο χρόνο, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού δήλωσε ενώπιον της ΕΔΥ, ότι "η επίδοση του Κουδουνά μέχρι 30.6.1984, ημερομηνία από την οποία αυτός μετατέθηκε από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας στην Υπηρεσία Χειροτεχνίας, ήταν σύμφωνα με τον προϊστάμενό του στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας περίπου ή ίδια με το 1983."

Από τα πρακτικά της ΕΔΥ, στα οποία έγινε αναφορά είναι φανερό ότι η εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1983 έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο στη λήψη της επίδικης απόφασης. Η ειδική αιτιολογία της επίδικης απόφασης, που καθίσταται αναγκαία λόγω του ότι οι συστάσεις του Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, που σύστησε τον αιτητή, παραγνωρίστηκαν από την ΕΔΥ, είναι στενά συνδεδεμένη

5 με την εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1983. Για το λόγο αυτό, βρίσκω ότι η επίδικη απόφαση επηρεάστηκε ουσιωδώς από την ισχυριζόμενη παράλειψη και πρέπει να ακυρωθεί, όσον αφορά το ενδιαφερόμενο πρόσωπο αρ. 1, Γαβριήλ Δημοσθένους.

10 Ως αποτέλεσμα, η προσφυγή αυτή επιτυγχάνει μερικώς και η επίδικη απόφαση, όσον αφορά την προαγωγή του ενδιαφερομένου προσώπου Γαβριήλ Δημοσθένους ακυρώνεται, χωρίς διαταγή για έξοδα.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται μερικώς χωρίς έξοδα.